

Plastyka klasa 5

Dział tematyczny: **rękodzieło ludowe**

Zajęcia nr 4 temat : Rzeźba, malarstwo, budownictwo ludowe -wprowadzenie.

Data planowanej lekcji:15.05.2020r.

Zadania do wykonania:

1/ Przeczytaj tekst z podręcznika do plastyki ze strony 48-53

2/ Wykonaj jedno dowolnie wybrane ćwiczenie plastyczne ze strony 52-53 podręcznika , udokumentuj wykonanie za pomocą komórki i prześlij na mój adres mailowy do następnej lekcji, t. do 22.05.2020r.

3/Zapoznaj się z informacjami na karcie nr 3.

Karta nr 3 (informacje do zajęć 4)

Kurna chata i z kominem, czyli o architekturze ludowej i budownictwie wiejskim

Architektura, choć nie dla wszystkich jest to dziś oczywiste, jest pełnoprawną częścią naszego dziedzictwa kulturowego. Mówi nam nie tyle o stylu czy umiejętnościach budowniczych, ile o dawnych tradycjach, miejscowej kulturze, specyficie klimatu i obrzędowości, jaka towarzyszyła życiu dawnych mieszkańców. Kurna chata, zwana też dymną, to budynek bez komina i przewodów, w którym dym z usytuowanego centralnie paleniska uchodził po prostu przez otwór zrobiony w szczycie dachu.

Jednak nie tylko prymitywne kurne chaty są dziś na polskich wsiach rzadkością. Tradycyjną drewnianą zabudowę wiejską łatwiej dziś spotkać w skansenach, czyli muzeach pod gołym niebem, niż przy polskich drogach.

Polskie wsie reprezentują zazwyczaj któryś z wymienionych typów zabudowy: typ najpopularniejszy w Polsce to ulicówka przypominająca zabudowę miejskiej ulicy. To wieś o zwartej zabudowie po obu stronach głównej drogi, z chaotycznym układem bocznych dróg i ścieżek. Często spotykana jest też szeregówka – z regularną zabudową wzdłuż prostopadłych do głównej drogi dróg wewnętrznych i prostopadłymi do nich polami. Inny typ, popularny np. na Mazowszu, to rzędówka – długa wieś o zabudowie po obu stronach jedynej drogi i regularnymi polami po jednej lub obu stronach.

Typ popularny na Pomorzu to okolnica – niewielka wieś, w której zagrody rozchodzą się półkolistnie wokół placu, najczęściej ze studnią. Wieś budowana pierścieniowo wokół placu z kościołem to owalnica. Bardzo stary typ wsi, popularny na wyżynach i w górach, np. w Małopolsce, to łańcuchówka– z drogą biegnącą doliną i zagrodami po obu jej stronach „Jest jeszcze układ zwany wielodroźnica i widlica.

Zabudowa tradycyjnej polskiej wsi to głównie budynki mieszkalne, czyli **domy**, w zależności od regionu **zwane chałupami, chatami, izbami, chyzami, checzami**. Były one **najczęściej drewniane**. Przestrzeń między chatami wypełniały zabudowania gospodarcze, przede wszystkim obory, stajnie i chlewy, a także tzw. budynki schowkowe, czyli szopy, brogi, stogi, spichrze i wozownie. Krajobrazu dopełniały młyny, spichrze, ale też karczmy i dworki, w których mieszkali właściciele ziemscy.

Uwaga! W przypadku problemów lub niejasności z zadaniami można się kontaktować -służę pomocą.

Wszystkie przesyłane materiały będą oceniane w e-dzienniku.

Oceny posłużą do wystawienia oceny rocznej. **Powodzenia.**